

The HPV vaccination programme in Flanders

Geert Top MD
Infectious Disease Control and Vaccination

The vaccination programme in Flanders

- ◆ Vaccines for the vaccination programme
  - ◆ based upon recommendations of the High Health Council (National Immunisation Technical Advisory Group – NITAG)
  - ◆ As prevention in health is a subnational responsibility and duty: decision making for implementation at the subnational levels (Flemish Community, Walloon Region, Brussels)
  - ◆ For Flanders: advice by the Flemish Vaccination Board with representatives of all kind of vaccinators
  - ◆ contracted by public tenders including cold chain monitored transport and delivery directly to the consultation place of the vaccinator. All vaccinators can order the vaccines free of charge in a quantity adapted to their specific setting in order to be able to vaccinate when necessary.

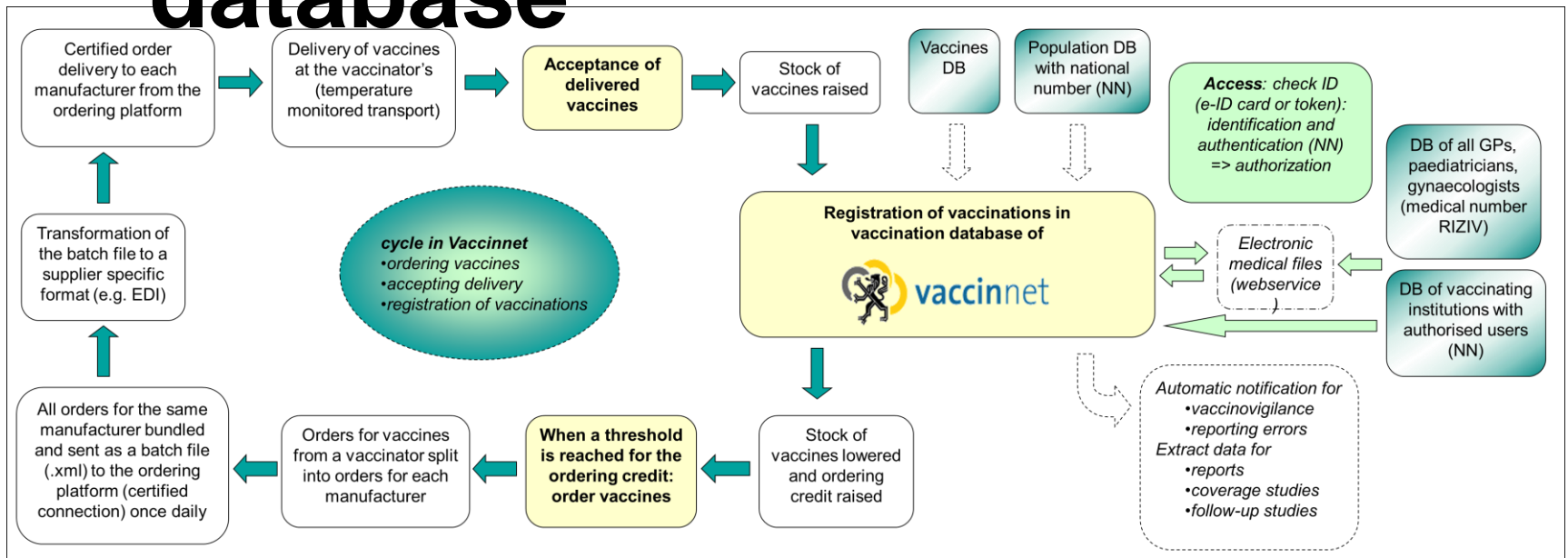
Organisation - vaccinators

- ◆ Organised preventive structures (no consultation cost for the vaccinated)
  - Well-Baby Clinics (WBC): organise visits to all new-borns at home and offer possibilities for free preventive consultations with vaccination at their consultation offices.
  - School Health Services (SHS): all schools with a recognised educational programme are linked to a SHS. In the school years of recommended vaccinations information and an invitation letter is given to all children for their parents. When authorized SHS give the vaccinations to the children. Others can ask their GP or another MD for the vaccinations.
  - Occupational medicine (cost for employer)
- ◆ Settings in the preventive-curative sector – only consultation fee (vaccines free of charge):
  - general practitioners (GPs), paediatricians, gynaecologists
  - elderly homes, homes for disabled children and adults, ...
  - hospitals, ...

Political commitment: a public health goal on immunisation

- ◆ Public health conference
  - ◆ Public health goals on various topics in preventive health care
  - ◆ On April 21st 2012: public health conference on immunisation leading to an actualised public health goal on vaccinations with an action plan for 2012-2020. This was unanimously adopted by the Flemish Parliament in July 2013
- ◆ Vaccination schedule for lifetime vaccination officialised by Ministerial Decree on January 29th 2015.
  - ◆ defines the vaccination schedule for Flanders
  - ◆ defines what part of it is considered as the vaccination programme, aiming at optimal/maximum vaccination coverage, with free vaccines
  - ◆ makes registration of given vaccinations mandatory in Vaccinnet, the vaccines ordering system linked to a vaccination database

Vaccinnet: an operational vaccine ordering system linked to a vaccination database

HPV-vaccines

- ◆ From 2007 onwards vaccines available in pharmacies in Belgium
  - ◆ Quadrivalent vaccine Gardasil® (HPV types 6, 11, 16 en 18)
  - ◆ Later: bivalent vaccine Cervarix® (HPV types 16 en 18)
  - ◆ Partially reimbursed by health insurance
- ◆ Advice NITAG (High Health Council 2007 (nr. 8204):
  - ◆ The High Health Council recommends general prophylactic vaccination of yearly one birth cohort of girls aged between 10 and 13 years with 3 doses of a HPV-vaccine
  - ◆ No systematic catch-up vaccination for older girls
  - ◆ No vaccination of boys
- ◆ Indications: at that time type specific (16 en 18)
- ◆ Indications now: more general (prevention of precancerous lesions and cancer)
- ◆ So far no actualised advice of the NITAG

Start HPV vaccination programmes in Belgium

- ◆ For reasons of co-financing by federal health insurance start of the programme was delayed (intended to start in 2009)
- ◆ Protocol agreement for prevention (28.09.2009): possibility for asymmetrical co-financing
  - ◆ Flanders prepares the HPV-vaccination programme
  - ◆ The Walloon Region starts a colon cancer screening programme
- ◆ Start HPV vaccination programme in Flanders: September 2010
  - ◆ Girls in the 1st year of secondary school (or equal age group for special education schools, at that time born in 1998)
  - ◆ No catch-up vaccination for older girls with the free vaccines
- ◆ HPV vaccination in the Walloon Region from September 2011
  - ◆ Girls second year of secondary school
- ◆ From 2015 onwards: no co-financing any more by federal state (6th state reform – financial means passed to the subnational level)

HPV vaccination programme information leaflet (2010)

Enkele veelgestelde vragen over de HPV-vaccinatie.

Wie kan gratis ingeënt worden?

Het gratis vaccin tegen HPV wordt vanaf het schooljaar 2010-2011 jaarlijks aangeboden aan alle meisjes in het eerste jaar secundair onderwijs in Vlaanderen. Meisjes vanaf het tweede jaar secundair onderwijs kunnen wel gevaccineerd worden door de hulsarts, maar niet met de gratis vaccins en niet door het CLB. Voor hen is er een gedeeltelijke terugbetaling bij aankoop in de apotheek.

Waarom zijn er drie inentingen nodig?

Na één inenting maakt je lichaam nog niet voldoende afweerstoffen aan om goed en langdurig beschermd te zijn tegen een besmetting met deze HPV-types. Bij elke volgende inenting wordt de afweerreactie versterkt. Na drie vaccinaties ben je voldoende beschermd. Stoppen na één inenting is niet gevaarlijk, maar je bent dan niet voldoende beschermd tegen het virus.

Hoe groot is de kans dat je ooit een HPV-Infectie oploopt?

Die kans is groot. Meer dan 80 % van de mensen loopt vroeg of laat een HPV-infectie op. Meestal merken ze daar niets van. De verspreiding van het virus gebeurt het meest op vrij jonge leeftijd.

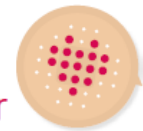

"Ik heb de folder gelezen, maar ik zit nog met vragen."

Extra informatie kan je terugvinden op onze site www.zorg-en-gezondheid.be/HPV. Je kan ook bellen naar 1700, het gratis telefoonnummer van de Vlaamse overheid. Voor meer informatie kan je je ook steeds wenden tot de hulsarts of het CLB.

Drie prikken nu kunnen je later veel leed besparen.

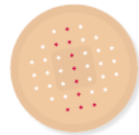
Gratis inenting tegen baarmoederhalskanker voor alle meisjes van het eerste jaar secundair onderwijs in Vlaanderen.

Dit is een initiatief van de Vlaamse overheid.

V.U.: Chris Vander Auwera, Vlaamse Agentschap Zorg en Gezondheid, Koning Albert I-laan 33 bus 33, 1000 Brussel - Versiedatum: September 2010

HPV vaccination programme information leaflet (2010)

HPV, wat is dat eigenlijk?

HPV (Humaan Papillomavirus) is een virus dat veel voorkomt en waarvan er meer dan 100 types bestaan. Een klein aantal types kan bij meisjes en vrouwen op lange termijn baarmoederhalskanker veroorzaken. Via seksueel contact kunnen die types verspreid worden. Gelukkig verdwijnen de infecties meestal vanzelf. Twee types HPV (type 16 en 18) veroorzaken ongeveer 70 % van alle gevallen van baarmoederhalskanker.

"Als mama heb ik een vraag over HPV-vaccinatie."

Waarom moet mijn dochter nu al gevaccineerd worden?

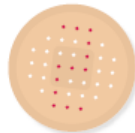
De inenting heeft vooral zin als je nog niet met het virus in aanraking bent geweest. Besmetting met HPV kan gebeuren door seksueel contact. Je dochter kan de inenting dus best krijgen als ze nog niet seksueel actief is. Daarom wordt de vaccinatie in Vlaanderen gratis aangeboden aan alle meisjes in het eerste jaar secundair onderwijs.

"Ik ben 12 jaar en wil graag iets weten."

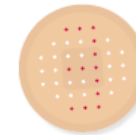
Hoe krijg ik die vaccins en doen ze pijn?

De vaccins worden in de bovenarm ingespoten. Of het pijn doet of niet, hangt van persoon tot persoon af. Sommigen voelen bijna niets van dat prikje, anderen vinden het wel wat pijnlijk. Achteraf kan de plaats waar het spuitje gegeven werd wat rood en pijnlijk zijn, maar dat gaat vanzelf over.

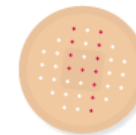
Wat kan je er nu al aan doen?

Tegen de twee types van HPV die de meeste gevallen (70 %) van baarmoederhalskanker veroorzaken, kan je je laten inenten. De Vlaamse overheid biedt vanaf september 2010 gratis vaccins aan voor alle meisjes in het eerste jaar secundair onderwijs (±12 jaar). Volledige vaccinatie bestaat uit drie insputingen in de loop van één schooljaar. Ze kunnen gegeven worden door de CLB's (centra voor leerlingenbegeleiding) of door een arts naar keuze. In dat laatste geval moet je wel een raadpleging betalen.

Zijn die vaccins veilig?

Ja, de vaccins zijn veilig. De plaats waar je het spuitje in je bovenarm krijgt, kan wat rood en pijnlijk zijn, maar dat gaat vanzelf voorbij. Je kan er ook wat koortsig van zijn. In zeldzame gevallen kan je achteraf tijdelijk wat last hebben van buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid, moeheid of koorts.

Wat moet ik nog weten?

Omdat het vaccin niet beschermt tegen alle types HPV, blijft het belangrijk om vanaf 25 jaar om de drie jaar een uitstrijkje te laten nemen door je arts.

Ook veilig vrijen blijft belangrijk als bescherming tegen HPV en andere seksueel overdraagbare infecties. Condoomgebruik beschermt echter niet volledig tegen HPV, dus vaccinatie is zeker nodig.

Jongens kunnen ook een HPV-infectie krijgen en doorgeven. De vaccinatie is echter bedoeld om baarmoederhalskanker te helpen voorkomen. Daarom wordt ze enkel aan meisjes aangeboden.

Results from the first year

- ◆ Estimate based upon data from Vaccinnet for girls born in 1998, taking into account the partial use of Vaccinnet by GPs and paediatricians
  - ◆ Participation degree (at least 1 HPV vaccination): 85.5%
  - ◆ Vaccination degree for full vaccination with 3 doses: 80.3%
- ◆ A vaccination coverage study based upon EPI-survey 2012 confirmed the estimated data (even better because)
  - ◆ Participation degree (at least 1 HPV vaccination): 87.5%
  - ◆ Vaccination degree for full vaccination with 3 doses: 83.5%

Follow-up of 5 years HPV vaccination programme

- ◆ Analysis of registered HPV vaccination data from Vaccinnet
  - ◆ vaccinations given from July 1st 2009 until August 31st 2015
  - ◆ data for all girls born between Januari 1st 1997 en December 31st 2003 – data as in Vaccinnet (from the National Registry of persons) at the moment of data extraction in Januari 2016
  - ◆ limited to girls living in Flemish Region as Dutch speaking schools represent a minority in Brussels and few MDs in Brussels use Vaccinnet

Resultats – HPV vaccination coverage

year of birth	no vaccine	1 dose	2 doses	3 doses	completely vaccinated
1997	69.3%	30.7%	27.3%	23.3%	23.3%
1998	18.1%	81.9%	80.6%	78.3%	78.3%
1999	15.5%	84.5%	83.4%	81.1%	81.1%
2000	14.5%	85.5%	84.4%	81.2%	81.2%
2001	14.5%	85.5%	83.9%	71.9%	83.9%
2002	24.5%	75.5%	72.0%	2.0%	72.0%

Resultats – discussion

- ◆ Completely vaccinated
  - ◆ 3 doses (Gardasil or Cervarix)
  - ◆ 2 doses Cervarix (start school year 2014-2015)
  - ◆ Considering the girls born in 2001, less girls received a 3rd dose of HPV-vaccine. For part of them HPV-vaccination started one year later with the 2-valent HPV-vaccine in a 2 dose schedule which gives a coverage for full vaccination of 83.9%.
  - ◆ For the cohort born in 2002 about 12% of girls are one year behind in school (repeaters) and start vaccination one year late. This would bring the calculated coverage from 72% to about 84% as well for this cohort.
- ◆ Increasing coverage?
  - ◆ The apparent increase in fully vaccinated girls in consecutive years from 78.3% (born in 1998) to 83.9% (born in 2001) might be due to better and more complete registrations or a real increase, partly because of better compliance with a 2-dose schedule.
  - ◆ A new vaccination coverage study by EPI-survey is ongoing in 2016 and might give a better estimate of HPV vaccination coverage and reasons of not being (completely) vaccinated.

Conclusions

- ◆ General vaccination of young girls is well accepted in Flanders. A stable participation degree over years of about 85% and a registered coverage for complete vaccination of about 81-84% are observed.
- ◆ The systematic and well organised offering of HPV-vaccination by SHS and the availability of vaccines free of charge for all vaccinators contribute to reach and maintain this relatively high HPV-vaccination coverage.
- ◆ As data are in the vaccination database of Vaccinnet, they don't get lost and can be used for future studies, relating vaccination data and data from cancer screening and cancer databases, as long as everybody uses the same identifier (national number).

HPV vaccination programs: country experiences and lessons learnt

- ◆ Flanders (Belgium)
- ◆ Top Geert MD

HPV Prevention
and Control Board

www.hpvboard.org

Country

SUMMARY SWOT-ANALYSIS

Strengths:

Systematic offer by School Health Services which are used to offer vaccinations (HBV before at same age group)

Vaccinnet as vaccination database and vaccine ordering system

Uniform communication about rumours

Weaknesses:

Undervaccinated groups in general (e.g. orthodox Jewish community)

Improve registration of vaccination data

Opportunities:

Political commitment of Flemish government

Vaccinnet as an extra tool for communication to the vaccinators

Threats:

Start delayed by co-financing by federal government

In the beginning Vaccinnet not used by all vaccinators

Rumours in media

HPV vaccination programme information leaflet (2015)

Enkele veelgestelde vragen over de HPV-vaccinatie

Wie kan gratis ingeënt worden?

Het gratis vaccin tegen HPV wordt jaarlijks aangeboden aan alle meisjes in het eerste jaar secundair onderwijs in Vlaanderen. Meisjes vanaf het tweede jaar secundair onderwijs kunnen wel gevaccineerd worden door de huisarts, maar niet met de gratis vaccins en niet door het CLB. Voor hen is er een gedeeltelijke terugbetaling bij de aankoop van het vaccin in de apotheek.

Waarom zijn er twee inenting nodig?

Na één inenting maakt je lichaam nog niet voldoende afweerstoffen aan om goed en langdurig beschermd te zijn tegen een besmetting met de HPV-types. Bij de tweede inenting wordt de afweerreactie versterkt, waardoor je voldoende beschermd bent. Stoppen na één inenting is niet gevaarlijk, maar je bent dan niet voldoende beschermd tegen het virus.

Hoe groot is de kans dat je ooit een HPV-infectie oploopt?

Die kans is groot. Meer dan 80% van de mensen loopt vroeg of laat een HPV-infectie op. Meestal merken ze daar niets van. Het virus wordt het meest verspreid op vrij jonge leeftijd.

“Ik heb de folder gelezen, maar ik zit nog met vragen.”

Extra informatie vind je op onze website

www.zorg-en-gezondheid.be/HPV.

Voor meer informatie kun je ook altijd terecht bij **de huisarts of het CLB**.

Of stel je vraag aan de Vlaamse overheid.
Bel gratis 1700.

www.zorg-en-gezondheid.be

Vlaanderen
is zorg

**TWEE PRIKJES NU
KUNNEN JE LATER
VEEL LEED BESPAREN**

Gratis inenting tegen baarmoederhalskanker voor alle meisjes van het eerste jaar secundair onderwijs in Vlaanderen.

**AGENTSCHAP
ZORG & GEZONDHEID**

via Dirk Dewolf, Agentschap Zorg en Gezondheid - 08/2014

